

Utbyteslista

för hälso- och miljöfarliga kemikalier

Den nationella substitutionsgruppen för kemiska produkter (NSG kemiska produkter) är en sammanslagning av personer från regioner och universitet som arbetar med kemikaliefrågor ur ett hälso- och miljöperspektiv. Gruppens målsättning är att finna och förmedla ersättning av farliga kemikalier.

Substitution kan ske inom många olika verksamheter och vår utbyteslista är därför indelad i fyra avsnitt som representerar olika områden:

Laboratrikemikalier
Vård
Städ/desinfektion
Övrigt

I detta dokument listas genomförda substitutioner som fungerat vid angiven verksamhet, de är alltså tänkta att ses som goda exempel som kan tillämpas även på andra ställen. Det finns dock ingen garanti för att följande utbyte fungerar i andra sammanhang utan varje verksamhet måste själva testa och utvärdera möjlig substitution.

Har du förslag på substitutioner som du vill dela med dig av så kontakta någon av nedan så lägger vi till ditt förslag i listan.

Anders Bolmstedt, Västra Götalandsregionen, anders.bolmstedt@vgregion.se
Julia Axengren, Västra Götalandsregionen, julia.axengren@vgregion.se (föräldraledig)

Vill du veta mer om gruppens arbete så besök gärna vår hemsida!
<http://www.vgregion.se/nsg>

Laboratoriekemikalier

Produktutbyte av laboratoriekemikalier

Rosamarkerad = CMR-produkt

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionen använd på
Borsyra i TBE-buffert CAS: 10043-35-3	I buffert till gelelektrofores	Borsyra kan ge fosterskador och nedsatt fortplantningsförmåga	Ättiksyra (TAE-buffert) CAS: 64-19-7	TAE-buffert fungerar något sämre än TBE-buffert för vissa separationer	Klinisk mikrobiologi, Akademiska sjukhuset
Blågel/Kiselgel (Koboltklorid) CAS: 7646-79-9	Avfuktare med fuktindikator	Färgindikator koboltklorid	Safegel, Gulgel/ kiselgel orange med gul eller orange fuktindikator	Färgindikator järnsalter	Klinisk Kemi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Brilliance candida selective supplement SR0231	Substrat för differentiering av jästsvampar.	CMR-produkt H350. Innehåller kloramphenicol CAS 56-75-7	Chromagar Candida (CA222)	Fungerar bra, har använts i Växjö tidigare utan problem. Irriterande vid inandning, hudkontakt och ögon.	Mikrobiologen Karlskrona
Chloramphenicol antimicrobial supplement, CAS: 56-75-7	Tillverkning av agarplattor	CMR-produkt H350	Chloramphenicol Ready Made Solution 100 mg/mL	Färdig lösning, har fungerat jättebra. H351 Misstänks kunna orsaka cancer.	Klinisk mikrobiologi, Region Östergötland
Cycloheximide Solution 50 mg/mL, CAS: 66-81-9	Tillverkning av DTM-agarplattor	CMR-produkt H360D	Dermatophyte Agar	Färdiga odlingsplattor, har fungerat jättebra.	Klinisk mikrobiologi, Region Östergötland
Diskmedel, Extran	Laboratoriedisk	Har tidigare innehållit nitrilotriättiksyra NTA, CAS 139-13-9	Det är samma produkt men med ändrat innehåll	Leverantören vill inte säga vilket som är det nya ämnet, men det ska vara mindre farligt	Universitetssjukhuset i Lund
Dimetylformamid CAS: 68-12-2	Analys av alkaliska fosfataser i leukocyter. Används till att lösa naftol-AS-fosfat	CMR-produkt H360D	Etanol CAS: 64-17-5	Naftol-AS-Fosfat löser sig något långsammare i etanol.	Klinisk Kemi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
DPX monteringsmedel		CMR-produkt H360Df	Pertex mountin medium	Innehåller xylen och etylbensen	Klinisk kemi, Region Kronoberg
Etidiumbromid CAS: 1293-45-8	Visualisering (färgning) av DNA och RNA	Riskmoment är stänk i ögon men fram för allt inhalering av damm från intorkad EtBr från korkar, spill, färgbud, påsar,	GELRED i vatten (Bionuclear)	Är modifierad för att inte vara cellgenomträngande	Folkhälsomyndigheten Göteborgs Universitet, Sahlgrenska akademien

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionen använd på
		utrustning, m.m. gäller även vid avfallshantering	Gel Star Nucleic Acid Gel Stain	Känsligare än EtBr, band blir synliga utan UV-ljus, löst i DMSO, därför märkt irriterande	Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
			SYBR Safe	Bandens upplösning jämförbar med motsvarande produkt innehållande EtBr.	Region Östergötland Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Fast Blue B salt CAS: 20282-70-6	Analys av Aflatoxin, mögelsvampar	CMR-produkt, H350	Fast Blue BB salt hemi (zinkklorid) salt CAS:5486-84-0.	Innehåller 4-(Benzoylamino)-2,5-diethoxybenzenediazonium tetrachlorozincate. Misstänkt cancerogen, H351.	Klinisk kemi, Region Kronoberg
Fenylmetansulfonylfluorid, PMSF CAS: 329-98-6	Används som proteashämmare vid Western blotting	Giftigt och frätande	"Pefabloc" 4-(2-aminoetyl)bensensulfonylhydroklorid, AEBSF CAS: 30827-99-7	Pefabloc fungerade lika bra eller bättre. Ej giftklassat utan enbart frätande.	Uppsala universitet
Formaldehyd CAS: 50-00-0	Provtagning och analys av parasiter		ParasiTrap Dual		Region Östergötland
Formamid CAS: 75-12-7	Denaturering av FISH-glas. Fluorescens insituhybridisering	CMR-produkt H360D	NaOH & etanol CAS: 1310-73-2 CAS: 64-17-5	NaOH i 70 % etanol. Därefter 70%, 90% och abs. alkohol	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Formamid CAS: 75-12-7	Fragmentanalys på ABI373xl (kapillärinstrument från Life Technologies)		EDTA 0,1 mM pH 8	Något starkare signalstyrka. Analysen måste köras lite snabbare då EDTA dunstar snabbare, men man slipper arbeta i dragskåp.	Uppsala universitet
n-Hexan CAS: 110-54-3	BI a HPLC	n-hexan är specifikt farligt för perifera nervsystemet	Heptan CAS: 142-82-5 Pentan CAS: 109-66-0	I många applikationer kan n-Hexan bytas mot annat lösningsmedel	Klinisk Kemi, Sahlgrenska Universitetssjukhuset
Hydrazinsulfat CAS: 10034-93-2	Kalibrator för vattenanalys		Stable kalibrator		Uppsala universitet

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionen använd på
Immersionsolja med klorparaffiner och ftalater, t ex Zeiss Immersol 518 F CAS: 84-74-2 (dibutylftalat) CAS: 63449-39-8	Mikroskopi		Immersionsolja med bl.a. bensylbensoat t ex Zeiss Immersol 518 N CAS: 120-51-4		Akademiska sjukhuset, flera labb
Karbolfuksinlösning CAS: 632-99-5	För gramfärgning av bakterier	Lösning i etanol eller vatten	Safranin CAS: 477-73-6	Fungerar på bakterier men ej på malariaparasiter	Karolinska universitetssjukhuset, Akademiska sjukhuset Klinisk mikrobiologi,
Kanamycinsulfat CAS: 25389-94-0	Selectera gramnegativa anaeroba bakterier	CMR-produkt. H360	Kanamycinlösning (Sigma, K0254)	Fortfarande kanamycin (CMR) men färdig lösning minskar hanteringen av ämnet	Mikrobiologen Karlskrona,
Kloroform CAS: 67-66-3	RNA-isolering		Bromkloropropan (BCP) CAS: 109-70-6		Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
Kromsyra (Parengys urkalkningsvätska) CAS: 1333-82-0	Urkalkningsvätska för urkalkning av skelett vid patologiskt arbete	Kromsyra (kromtrioxid) är bland annat cancerframkallande, mutagent, allergiframkallande, miljöfarligt samt misstänkt reproduktionsstörande. Kromsyra finns med i Annex XIV över tillståndspliktiga kemikalier i Reach.	Saltsyra (Decalcifying Solution) CAS: 7647-01-0		Region Jönköpings län, Avd för Klinisk Patologi Akademiska sjukhuset, Avd för Klinisk Patologi
Kvicksilverklorid CAS: 7487-94-7	Analys vid metaboliska sjukdomar	Mycket giftig, miljöfarlig. Kräver dispens från Keml.	Silverniträt CAS: 7761-88-8	Också miljöfarligt men omhändertas som farligt avfall.	Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
Laktofenol-analinblått CAS: 108-95-2 (fenol)	Infärgning (inom mykologin)		Metylblått 0.1% i mjölksyra CAS: 28983-56-4(metylblått)		Karolinska universitetssjukhuset,
Medicinsk bensen CAS: 64742-49-0	Rengöring av medicinsk apparatur		Etanol, mild tvållösning CAS: 64-17-5		Karolinska universitetssjukhuset,
	Borttagning av Immersionsolja		Etanol, 70 % CAS: 64-17-5 2010-09-28		Mikrobiologen, Uddevalla sjukhus,

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionen använd på
			Fönsterputs	Går bra med vilket märke som helst	Linköpings universitet
2-Merkapto-etanol CAS: 60-24-2	Reducerande agens, används bl.a. för preparering av prover till elektrofores	Mycket flyktig, farlig vid inandning och hudkontakt, miljöfarlig	1,4-Ditiotreitol CAS: 3483-12-3		Karolinska universitetssjukhuset,
	RNA-extraktion med Qiagens kit				Folkhälsomyndigheten
					Landstinget Jönköping, laboriemedicin
Metronidazole CAS: 443-48-1	Tillverkning av agarplattor	CMR-produkt H350	Metronidazole 5 mg/mL	Färdig lösning, har fungerat jättebra	Klinisk mikrobiologi, Region Östergötland
Metanol CAS: 67-56-1	Fixering av geler	Giftigt	Etanol CAS: 64-17-5	Fungerar ej bra vid försök med PVDF-membran	Folkhälsomyndigheten
				Fix: 3 delar abs. Etanol + 1 del ättiksyra	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
2-metoxyetanol CAS: 109-86-4	Analys, dubbelesteraser	Tillståndspliktigt ämne, ingår i AV Grupp B-lista	Etanol 99% CAS: 64-17-5	Vi bytte först till 2-etoxietanol men har nu kunnat ersätta även detta med ren etanol.	Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
Petroleumeter CAS: 64742-49-0	lipidanalyser	SIN-ämne	2-metylpentan CAS: 107-83-5 n-pentan CAS: 109-66-0		Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
Pikrinsyra CAS: 88-89-1	Fixering	Explosiv i torr tillstånd, giftigt	Blandning av Etanol, ättiksyra och vatten CAS: 64-17-5 CAS: 64-19-7	Fixerings- och avfärgningsvätska	Universitetssjukhuset i Lund, Klinisk mikrobiologi
Thiomersal CAS: 54-64-8	Konserveringsmedel	Innehåller kvicksilver	Natriumazid CAS: 26628-22-8	OBS! Ett generellt kvicksilverförbud gäller men analyskemikalier får säljas t o m 31/12 2014	Karolinska universitetssjukhuset,

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionen använd på
Triton-x-100 CAS: 9002-93-1	Immunohistokemisk färgning Triton kan användas som detergent eller för lysning av celler.	Miljöfarligt ämne och tillståndspliktigt från Echa även för laboratorier	Tween 20 CAS: 9005-64-5	Ej farligt ämne. Substitutionen fungerade för vissa antikroppar men inte alla, måste testas.	Karolinska institutet
Trypan blue Trypanblått CAS: 72-57-1	Viabilitetsfärgning för manuell cellräkning	CMR-ämne	Erythrosin extra bluish (Sigma E8886) CAS: 16423-68-0	H302 Skadligt vid förtäring H411 Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter Mindre skadlig	Karolinska institutet
Xylen CAS: 1330-20-7	Histologlab: avparaffinering vid vävnadssnitt innan färgning		X-tra Solv och X-tra Kit	Vid användning av X-tra solv istället för Xylen krävs även produkten X-tra Kit vid montering av snitt på objektsglas	Karolinska universitetssjukhuset,
Xylen CAS: 1330-20-7	Histolab: dehydrering av vävnadsprov inför inbäddning av paraffin		Isopropanol CAS: 67-63-0		Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien

Minskning eller utbyte av laboratoriekemikalier med hjälp av metodbyte

Metod / Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig – kontakt
Acetonitril, n-Hexan m fl lösningsmedel CAS: 75-05-8	HPLC		-	Minskad användning pga. byte till LC-MS/MS 2010-09-28	
Akrylamid gel (gjuta egna) CAS: 79-06-1			Akrylamid gel (färdiggjutna)	Färdiggjutna geler innehåller betydligt mindre mängder opolymeriserad akrylamid, bytet är en klar arbetsmiljövinst men vi har inte gjort efterforskningar på miljövinsterna	Karolinska universitetssjukhuset,
Diklormetan CAS: 75-09-2	Vätskefasextraktion		-	Minskad användning pga. byte till fastfasextraktion 2010-09-28	Region Skåne, SUS Lund
Silverniträt CAS: 7761-88-8	Framkallningslösning för proteiner och DNA akrylamidgeler (PAGE)	Särskilt lämpligt för små mängder DNA eller protein	Hydragel Isofocusing från SEBIA, för isoelektrisk fokusering (IEF) finns ofta specialinstrument + kit		Region Skåne, SUS Lund
96-hålsplattor	Till exempel sekvensering, fragmentanalys, PVR-reaktioner		384-hålsplattor	Sparar såväl kemikalier som plast om man har stora serier av prover. Fordrar en robot för pipettering	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Fluorochromer	Vid DNA-sekvensering		Man kan minska på volymerna av fluorochromer jmf med rekommenderad mängd	5µL i stället för 10 eller 20 µL går utmärkt. Då räcker 1 µL av terminator/reaktion	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
32P-isotoper	Vid LOS (Loss of heterozygosity) och fragmentanalys		Fluorochromer		Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien

Metod / Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig – kontakt
Kvicksilverklorid CAS: 7487-94-7	Provtagning av metan i havsvatten och sediment.	Mycket giftig, miljöfarlig. Kräver dispens från Keml.	Zinkklorid CAS: 7646-85-7	Frätande, miljöfarlig. Listad i KemIs PRIO-databas (men i alla fall bättre än kvicksilver)	Stockholms universitet
EPON (inbäddningsplast) Bisfenol-A-diglycidyleter CAS: 25068-38-6 Propylenoxid CAS: 75-56-9	Göra tunnsnitt av mjukvävnad Bädda in i plast för bättre morfologi och riktigt tunna snitt (3 µm) Alkohol och propylenoxid behövs till dehydreringen		LR-White (inbäddningsplast) Etanol CAS 64-17-5	LR-white är en snällare plast Dehydrering med enbart alkohol	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Triklorättiksyra CAS: 76-03-9	Fixering av akrylamidgeler		Hydragel Isofocusing från SEBIA, för isoelektrisk fokusering (IEF) finns ofta specialinstrument + kit TCA-fixbadet kan användas många gånger och därmed kan mängden minska avsevärt.		Karolinska institutet, Klinisk Kemi, Sahlgrenska universitetssjukhuset
Vattensugning			Membranpump till rullindunstare alternativ till vattensug	Avsevärd minskning av den mängd lösningsmedel som går ut i vasken, lösningsmedlet kondenseras och kan samlas upp (Vacubrand säljs av Labinett)	Region Skåne, SUS Lund,
Realtids-PCR			TLDA kort	5-10 gånger mindre reagens går åt.	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Kanamycinsulfat CAS: 25389-94-0	För selektiv odling av anaeroba bakterier	CMR-ämne. Kanamycin kan ge fosterskador.	Verksamheten har slutat att använd selektiva anaeroba odlingsplattor. Man odlar idag på enbart näringsrik blodhaltig agar anpassad för odling av anaeroba bakterie Och på det utodlade provet läggs det två antibiotikadiskar (metrodinazol och tobramycin).	Det går bra att bara ha anaerob-agar, man har behövt vidare identifierat den anaeroba bakterien fast man hade haft ett selektivt medium och nu finns det Maldi-Tof som ger snabba svar vid artbestämning.	Akademiska sjukhuset, Klinisk mikrobiologi,

Metod / Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig – kontakt
Elektroetsning Salpetersyra 33%			Salpetersyra 3%	En metod att etsa med en 10 gånger svagare syra har utvecklats.	Göteborgs universitet, Sahlgrenska akademien
Fenol [108-95-2]	Analys av ammonium i saltvatten	Giftig, miljöfarlig och misstänkt mutagen	Natriumsalicylat [54-21-7]	Metoden kräver lite mer noggrannhet	Stockholms universitet
Pepsin [9001-75-6] och formaldehyd [50-00-0]	FISH-Fluorescence in situ hybridisering	Används som förbehandling av preparatglas	Tas helt bort, det fungerar bra ändå	Fungerar ej på paraffinbäddat material	Region Skåne, medicinsk Service

Vård

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig - kontakt
Fenol CAS: 108-95-2	Behandling av excision av tånagelbädd (nageltrångsoperation)	Giftig, miljöfarlig och misstänks kunna orsaka genetiska defekter, frätande	Natriumhydroxid CAS:1310-73-2	Klassning av ersättningsprodukt: H290 Kan vara korrosivt för metaller H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon H318 Orsakar allvarliga ögonskador	NU-sjukvården (Västra Götalandsregionen)
Hydrokinon (i framkallningsvätska) CAS: 123-31-9	Framkallare för fotografisk film		Framkallningsvätska utan hydrokinon	Minskad användning pga. övergång till digital röntgen 2009-02-02	Akademiska sjukhuset, Region Uppland
Härdpulver (617P37)	Gjutning av härdplast	CMR – ämne, miljöfarlig, kan orsaka allergisk hudreaktion, orsakar allvarlig ögonirritation och är brandfarlig	Hardening powder phthalat-free (617PG37=0.150) CAS: 94-36-0 CAS: 94-49-5	Ny ersättningsprodukt är klassad som miljöfarlig, kan orsaka allergisk hudreaktion, orsakar allvarlig ögonirritation och är brandfarlig	Södra Älvsborgs Sjukhus (Västra Götalandsregionen)
Kromtrioxid CAS: 1333-82-0	Etsning av blodkärl vid kraftig näsblödning	Hantering av kromtrioxid omfattas av AFS 2005:17 § 26 o § 27.	Silverniträt- (lapis-) pinnar CAS: 7761-88-8		Akademiska sjukhuset, Öron-näsa-halsmottagning, samt Primärvården, Region Uppland
Medicinsk bensin CAS: 64742-49-0	Rengöring av medicinsk apparatur		Etanol, mild tvällösning CAS: 64-17-5		Karolinska universitetssjukhuset
	Borttagning av plåsterrester		Remove		Karolinska universitetssjukhuset
	Borttagning av plåsterrester		KMI-Häftremover		KK-Operation, Sahlgrenska Sjukhuset
Nagellacksremover	Borttagning av nagellack	Innehåller bl.a. aceton, etylacetat, isopropylmyristat	KMI-Häftremover		KK-Operation, Sahlgrenska Sjukhuset

Thiomersal 10 %-ig lösning CAS: 54-64-8	Konservering av dialysapparatur		Immuno-adsorba 2010-09-28	OBS! Ett generellt kvicksilverförbud gäller, analyskemikalier får säljas t o m 31/12 2011	Karolinska universitetssjukhuset
Stammopur DR 8	Diskmedel till colo/gastroskop och en ultraljudsapparat för disk av nipplar till skopen	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter. Misstänkt fosterskadande	Sekusept Multienzyme	Ej något farligt ämnen ens i större koncentrationer	Region Halland, Hallands sjukhus

Städ/desinfektion

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig - kontakt
Glutaraldehyd CAS:111-30-8	Desinfektionsmedel för instrument		Lösning med perättiksyra + väteperoxid, t.ex. Endodis		Akademiska sjukhuset, Operation mm.

Övrigt

Produkt	Användningsområde	Kommentar	Ersättare	Kommentar	Substitutionsansvarig - kontakt
CRC 5–56 PTFE och CRC 5–56 + Ny 2025-03-14	Smörj- och rostskyddsmedel	Innehåller pfas	CRC 5–56 alternativt WD40 PTFE	Innehåller ej pfas	Västra Götalandsregionen
Photo Mount	Montagelim spray	Innehåller bl.a. isopentan och isoparaffin	Display Mount Adhesive 7806	Innehåller färre miljö- och hälsofarliga ämnen	Västra Götalandsregionen
Fluorvätesyra i betpasta CAS 7664-39-3	Betpasta används för att manuellt bearbeta svets skarvar i rostfritt stål, för att förhindra korrosion	I betpastan ingår vanligen både fluorvätesyra och t ex salpetersyra.	Fosforsyrabaserad lösning	Utbytet kräver inköp av ett "elektrolyt rengöringsaggregat" i vilket en fosforsyra baserad lösning används. Finns flera olika fabrikat på marknaden.	Region Uppland
Etanol 70% och litiumfett	Smörjning av hjulaxlar (t ex blodvagnar och stolar)	Litiumfett innehåller bl a heptan och cyklohexan	Barnolja (i stället för etanol) och vitt vaselin (i stället för litiumfett)		Region Skåne, medicinsk service